

Savet za regionalnu saradnju u Sarajevu RCC: Rast zaposlenosti ključan za građane Zapadnog Balkana

*Snežana Bogavac, Brisel
11. decembar 2014. godine*

Uspešna regionalna saradnja je, zajedno sa dobrosusedskim odnosima, jedan od važnijih kriterijuma za ulazak zemalja Zapadnog Balkana u EU koji je određen sporazumom iz Kopenhagena.

Generalni sekretar Saveta za regionalnu saradnju RCC Goran Svilanović

U Sarajevu se nalazi sedište Saveta za regionalnu saradnju RCC, organizacije naslednice Pakta stabilnosti za Jugoistočnu Evropu. Šta ona čini za saradnju zemalja u regionu i šta se može od nje očekivati u trenutku kada su zemlje Zapadnog Balkana na rubu ekonomske propasti.

Posle letošnjeg zapadnobalkanskog samita u Berlinu rad Saveta za regionalnu saradnju dobio je na važnosti, u dokumentima samita se RCC pominje kao organizacija koja ima odgovornost za sprovođenje dela dogovorenih procesa. Generalni sekretar RCC je od 2013. Beogradski političar Goran Svilanović, posle pada Miloševićevog režima ministar inostranih poslova, potom funkcioner Organizacije za evropsku bezbednost i saradnju u Beču. Prošle godine je RCC usvojio strategiju razvoja Jugoistočne Evrope do 2020. Njeni neposredni učesnici su Albanija, Bosna i Hercegovina, Hrvatska, Kosovo, Crna Gora, Srbija i Makedonija.

Zemlje treba da imaju korist od RCC-a

Goran Svilanović insistira na tome da zemlje moraju da imaju korist od RCC-a: „Mi hoćemo sve resurse da usmerimo ka pitanjima koja su ključna za građane u regionu, a odnose se pre svega na porast zaposlenosti. Strategija je dokument koji su ministri usvojili uz pomoć i podršku RCC i naš zadatak je sada da pomognemo zemljama da naprave nacionalni akcioni plan, ono što će u suštini biti nacionalni ekonomski reformski programi“.

Strategija 2020 ima 11 ambicioznih ciljeve koje su zemlje regiona označile kao zajedničke – između ostalih i podizanje regionalnog bruto domaćeg proizvoda sa sadašnjih 38 na 46 odsto od prosečnog BDP zemalja EU, rast zaposlenosti, reforme u pravosuđu, jačanje borbe protiv korupcije... No 2020. je još daleko, a Svilanović najavljuje šta treba očekivati u roku od godinu dana: „To je veći broj konkretnih programa i programa koji bi povezali dve ili tri zemlje oko pitanja koja su za njih ključna. Kad kažemo regionalna saradnja nisu sve stvari jednako važne za sve ekonomije. Radi se o programima koje su nekada od ključne važnosti za dve ili tri zemlje ali imaju ne samo nacionalnu već i prekograničnu dimenziju i tako postaju deo te regionalne slike“.

Evropskoj komisiji podneto 20 konkretnih projekata

RCC je odlučan da bude koristan za zemlje regiona, a Svilanović u tom smislu ukazuje da se ranijih godina ova organizacija nije pojavljivala sa konkretnim predlozima za regionalne projekte koji bi bili finansirani iz sredstava EU koji za to stoje na raspolaganju i to je novina na koju Svilanović očekuje pozitivnu reakciju Evropske komisije. U septembru je RCC podneo Komisiji dvadesetak gotovih projekata čime se podržavaju nacionalne administracije koje takodje to rade.

Najznačajniji su tu projekti saobraćajne infrastrukture. Svilanović očekuje da će se u martu 2015. premijeri šest zemalja regiona (Albanija, Bosna i Hercegovina, Kosovo, Crna Gora, Srbija i Makedonija) u Briselu dogovoriti o koridorima, da bi u avgustu, kada Beč preuzme tzv. Berlinski proces započet letošnjim samitom, bilo dogovoreno finansiranje. Na jednom ovonedeljnom skupu u Briselu je premijer Albanije Edi Rama rekao da zemlje regiona nemaju novca ni za šta, pa ni za regionalne projekte. Svilanović se slaže, ali ističe da je i te kako moguće da se novac za najznačajnije projekte obezbedi kombinacijom sredstava EU, nacionalnih budžeta i kredita, ali i privatnog kapitala koji tek treba privući. No, najvažnije je da pre toga uspe proces dogovora o projektima između premijera država regiona. Svilanović je pokrenuo i inicijativu o tzv. evropskom semestru, o polugodišnjim zatvorenim sastancima šefova vlada iz regiona.

Kulturom do bolje komunikacije među građanima

Koliko je situacija na Zapadnom Balkanu i dalje složena, pokazuju zbivanja proteklih nedelja posle fudbalskog meča Srbija-Albanija u Beogradu i posle privremenog puštanja na slobodu haškog optuženika i nekadašnjeg vodje Srpske radikalne stranke Vojislava Šešelja i reakcije u Hrvatskoj na taj događaj kada je došlo do porasta nerazumevanja i radikalizacije javnog mnjenja u državama regiona. Svilanović se sa tim slaže, ali i ističe: „S druge strane nema drugog načina nego da se govori jednim glasom. Dokle god svako ima ideju za koju misli da je bolja od ideje onog drugog i nije spreman da ga saslušaju, nema govora o podršci od EU i nema govora ni da će biti koristi od drugih sastanaka, npr. uskoro sa kineskim partnerima ili nekim drugim“.

Pored projekata u oblasti ekonomije i politike, RCC je, da bi podstakao i zanimanje samih građana za regionalnu saradnju i učinio vidljivijim rad Saveta, počeo da podstiče i inicijative u oblasti kulture. Svilanović podseća da je početkom decembra RCC pomogao gostovanje beogradskog pozorišta „Boško Buha“ sa predstavnom „Gospodja ministarka“ u Sarajevu i nada se da će naredne godine biti organizovano gostovanje nekog sarajevskog teatra u regionu: „To naravno doprinosi vidljivosti RCC u javnosti, ali istovremeno potpomaže onu

stvarnu komunikaciju medju gradjanima regiona u oblastima koje nisu samo politika ili samo ekonomija.“

Poslušajte na donjem linku:

Audio: Rast zaposlenosti ključan za gradjane Zapadnog Balkana (05:12 min.)

<http://www.funkhauseuropa.de/sendungen/radioforum/region/svilanovic102.html>